

Дело C-188/07

Commune de Mesquer

срещу

Total France SA и Total International Ltd

(Преюдициално запитване,
отправено от Cour de cassation (Франция))

„Директива 75/442/ЕИО — Управление на отпадъците — Понятие за отпадъци — Принцип „замърсителят плаща“ — Притежател — Предишни притежатели — Производител на продукта, от който са произлезли отпадъците — Нефт и мазут — Корабокрушение — Конвенция за гражданска отговорност за щети от замърсяване с нефт — Международен фонд за обезщетение при щети, причинени от замърсяване с нефт“

Заключение на генералния адвокат г-жа J. Kokott, представено на 13 март
2008 г. I - 4505
Решение на Съда (голям състав) от 24 юни 2008 г. I - 4538

Резюме на решението

1. *Околна среда — Отпадъци — Директива 75/442 — Понятие за отпадък (Директива 75/442 на Съвета, изменена с Решение 96/350)*

2. *Околна среда — Отпадъци — Директива 75/442 — Случаен разлив на нефт в морето, довел до замърсяване на бреговете на държава-членка*
(член 174, параграф 2 ЕО; член 15 от Директива 75/442 на Съвета, изменена с Решение 96/350)
3. *Международни споразумения — Международна конвенция за гражданска отговорност за щети от замърсяване с нефт — Международна конвенция за създаване на Международен фонд за обезщетяване при щети, причинени от замърсяване с нефт*
(Решение 98/392 на Съвета)
4. *Околна среда — Отпадъци — Директива 75/442 — Случаен разлив на нефт в морето, довел до замърсяване на бреговете на държава-членка*
(член 1, букви б) и в) и член 15 от Директива 75/442 на Съвета, изменена с Решение 96/350)

1. Вещество като мазут, продаван за гориво, не представлява отпадък по смисъла на Директива 75/442 относно отпадъците, изменена с Решение 96/350, стига да се използва или с него да се търгува при икономически изгодни условия и да може действително да се използва като гориво, без да са необходими действия по предварителна преработка.

без действия по предварителна преработка.

(вж. точки 48 и 63; точки 1 и 2 от диспозитива)

Случайно разлят в морето нефт вследствие на корабкрушение, който се оказва смесен с вода и със седименти и се е разнесъл по протежение на брега на държава-членка, докато е достигнал самия бряг, представлява отпадък по смисъла на член 1, буква а) от посочената директива, стига този нефт вече да не може да се използва или с него да не може да се търгува

2. Прилагането на принципа „замърсителят плаща“ по смисъла на член 174, параграф 2, първа алинея, второ изречение ЕО и член 15 от Директива 75/442 относно отпадъците, изменена с Решение 96/350, би било неуспешно, ако лицата, участвали в създаването на отпадъци, независимо дали са техни притежатели или предишни притежатели или производители на продукта, от които са произлезли отпадъците, можеха да се отклоняват от финансовите си задължения, предвидени в тази директива, макар че ясно е установен произходът на разлетия, макар и неволно, в морето нефт, довел до

замърсяване на крайбрежната територия на държава-членка.

отпадъците, изменена с Решение 96/350, към случаен разлив на нефт в морето, довел до замърсяване на бреговете на държава-членка:

(вж. точки 71 и 72)

3. Общността не е обвързана от Международната конвенция за гражданска отговорност за щети от замърсяване с нефт и Международната конвенция за създаване на Международен фонд за обезщетяване при щети, причинени от замърсяване с нефт. Всъщност Общността не се е присъединила към посочените международни актове, от една страна, а от друга — не може да се смята нито за встъпила в правата и задълженията на своите държави-членки, макар и само защото не всички те са страни по тези конвенции, нито за непряко обвързана от посочените конвенции по силата на член 235 от Конвенцията на Организацията на обединените нации по морско право, подписана на 10 декември 1982 г. в Монтего Бей, влязла в сила на 16 ноември 1994 г. и одобрена с Решение 98/392 — разпорежда, с алинея 3 от която само се установява общо задължение за сътрудничество между страните по тази конвенция.

(вж. точка 85)

4. За целите на прилагането на член 15 от Директива 75/442 относно

— националният съд може да приеме, че продавачът на този нефт и наемател на кораба, който го превозва, е производител на тези отпадъци по смисъла на член 1, буква б) от Директива 75/442, и поради това е и „предишен притежател“ за целите на прилагането на първата част от член 15, второ тире от тази директива, ако предвид доказателствата, които единствено този съд може да преценява, стигне до извода, че този продавач и наемател е допринесъл за риска от настъпването на причиненото от корабкрушението замърсяване, особено ако не е взел мерките за предотвратяване на такъв инцидент, каквито са мерките, свързани с избора на кораб,

— ако се окаже, че разходите за обезвреждане на отпадъците, произлезли от случаен разлив на нефт в морето, не са покрити от Международния фонд за обезщетяване при щети, причинени от замърсяване с нефт, или не могат да бъдат покрити поради надхвърлянето на тавана на предвиденото за това застрахователно събитие обезщетение, и че на основание на разпоредбите за ограничаване и/или освобождаване от отговорност националното право на държава-членка, включително произтичащото от международните конвенции, не допуска тези

разходи да бъдат понесени от корабособственика и/или наемателя на кораба дори когато последните следва да се смятат за „притежатели“ по смисъла на член 1, буква в) от Директива 75/442, тогава това национално право трябва да дава възможност посочените разходи да бъдат понесени от производителя на продукта, от който са произлезли разпръснатите по този начин отпадъци, за да се гарантира правилното транспортиране на член 15 от тази директива. Въпреки това в съответствие с принципа „замърсителят плаща“

такъв производител може да бъде задължен да понесе тези разходи само ако със своята дейност е допринесъл за риска от настъпването на причиненото от корабокрушението замърсяване.

(вж. точки 78, 82 и 89; точка 3 от диспозитива)